

[Nielsen.]

sig her om at faa en Del af den til Opdyrking bedst egnede Jord paa Færøerne, nemlig Præstegodsets Jord, under Kultur, og efter min Mening bør dette ske hurtigst muligt. Jeg vilde betragte det som et stort Tilbage-skridt for dette Lovforslag, et Tilbage-skridt, hvorved det vilde faa væsentlig mindre Værdi, hvis Bestemmelserne om Præstegodset ikke toges med, saaledes som den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti kom ind paa, da han sidst havde Ordet.

Rytter: Jeg maa have udtalt mig meget utydeligt, hvis mine Udtalelser har kunnet forstaaes som af det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Korsgaard) gengivet. Det ærede Medlem gengav min Udtalelse saaledes, at det var ikke hel Ekspropriation, der var Tale om her, men en Slags halv Ekspropriation. Ja, det sagde jeg, men hvorefter sagde jeg det? Det sagde jeg med Hensyn til Kapitel IV, som indeholder egentlige Ekspropriationsregler. Jeg udtalte, at jeg kunde forstaa det, hvis man hervedfra havde protesteret paa dette Punkt, for ifølge disse Bestemmelser gaar man videre ved Ekspropriation, end vi gør henede. Men saa føjede jeg til: Jeg anser det imidlertid for rigtigt, at vi gaar med hertil, for man maa huske paa, at naar der er Tale om Ekspropriation paa Færøerne, er det ikke den fulde Ejendomsret, man tager fra een og giver til en anden, men det er — som jeg udtrykte det matematisk — en Slags halv Ejendomsret.

Dette udtalte jeg altsaa angaaende Kapitel IV, hvor der er Tale om virkelig Ekspropriation, og det underer mig, at det ærede Medlem har kunnet misforstaa mine Udtalelser med Hensyn til Kirkegodset, for derom sagde jeg: Det ærede Medlem brugte først Udtrykket „en Slags Ekspropriation“, senere ligefrem „Ekspropriation“, men dette Salg har efter min Mening intet som helst at gøre hverken med „Ekspropriation“ eller med „en Slags Ekspropriation“, det er et frivilligt Salg, der finder Sted paa lignende Grundlag som henede. Om det saa er fornuftigt eller ikke, er et andet Spørgsmaal. Altsaa, hvor jeg talte om halv Ekspropriation, efter Kapitel IV, drejer det sig om virkelig Ekspropriation, der har man egentlige Ekspropriationsregler, men i § 21 er der ikke Tale om Ekspropriation, end ikke om en Slags Ekspropriation.

Ja, men hvis det er Tilfældet, siger det ærede Medlem, kan vi saa ikke ordne

Sagen paa den Maade, at der bliver givet Jordfonden Bemyndigelse til at købe dette Gods? — saa behøvede vi ikke at give en Lov derom. Men ved dette Lovforslag giver vi netop Jordfonden en Bemyndigelse til at købe Godset paa de og de Betingelser, thi der er jo ingen, som kan tvinge Jordfonden til at give denne Pris. Hvis Jordfonden mener, det er for meget, eller hvis Prisen eventuelt bliver sat for højt ved den senere Vurdering, har Jordfonden selvfølgelig Ret til at sige, at den ikke vil købe til den Pris, Jorden maa blive ved Kirken. Men naar det ærede Medlem følger til: saa behøver vi jo ikke at gøre det ved Lov, synes jeg, at Det konservative Folkeparti svinger fra den ene Side til den anden, og jeg antager, at det tiltaler de to Regeringspartier overordentligt at høre en konservativ Ordfører sige: vi kunde lade være at gøre det ved Lov, gør det ved kgl. Anordning. Dette vil jeg som Repræsentant for Partiet Venstre protestere imod paa det kraftigste, thi der staar udtrykkeligt i Grundlovens § 46, at Salg af Domæner skal foregaa ved Lov.

Det Spørgsmaal, det ærede Medlem her er inde paa, har følgende historiske Udvikling: I 1889, vistnok, udtalte den daværende Provst for Færøerne, Evensen: Jeg mener, at man ikke behøver en Lov for at sælge Kirkegodset, jeg mener, det kan ske ved kongelig Anordning — idet han altsaa, ligesom nu det ærede konservative Medlem, ikke var opmærksom paa Grundlovens § 46. Men Aaret efter udtalte Provst Evensen tillige med daværende Amtmand Buchwald: Vi er nu ved at undersøge Forholdet kommet til det Resultat, at Salget kun kan foregaa ved Lov, idet Forholdet falder ind under Grundlovens § 46. Denne de to Embedsmænds Stilling blev refereret i Landbo-kommissionens Betænkning af 1908 og taget til Efterretning som noget ganske selvfølgelig, da der er Tale om at afstaa Domæner, som tilhører Staten eller Kirken.

Som Følge heraf mener jeg, at vi i Virkeligheden gør det, som det ærede Medlem har foreslaaet. Det er en Bemyndigelse for Jordfonden, for vil Jordfonden ikke give den Pris, der her er foreslaaet, eller som Jorden senere bliver vurderet til, siger Jordfonden nej. Men gøre det ved kongelig Anordning det vil jeg paa Partiet Venstres Vegne protestere imod. Selv om saa Ordførerne for de to Regeringspartier nu staar op og siger, at man kan acceptere, at det sker ved kongelig Anordning, svarer jeg: Nej, i Henhold til Grundlovens § 46